मनसुन पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना

Monsoon Preparedness and Response Plan

२०७९

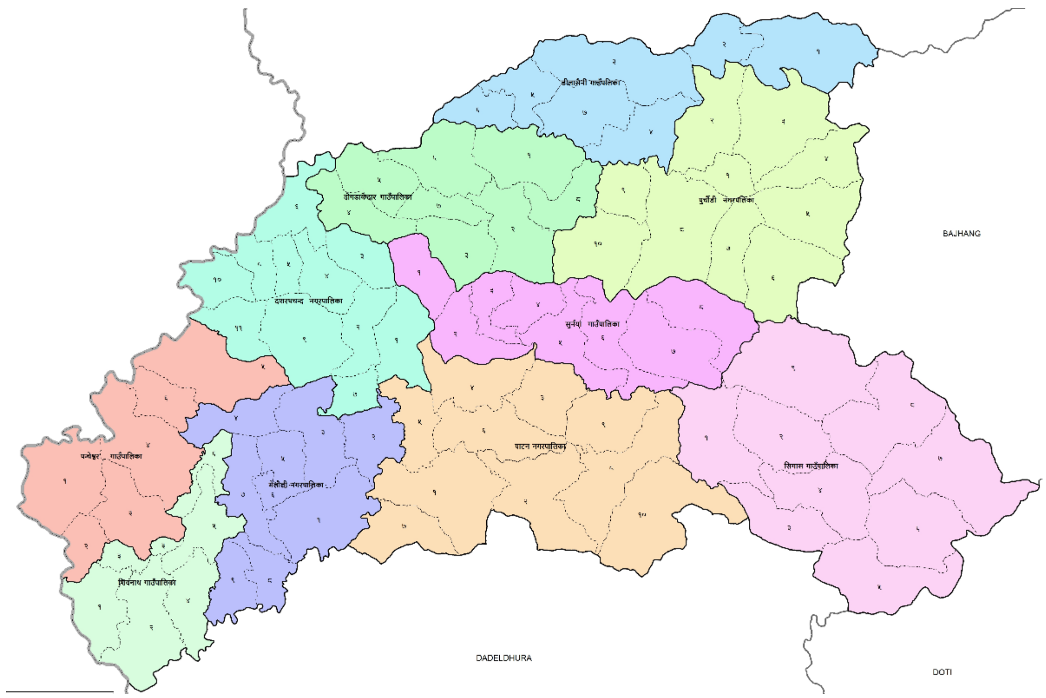

जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति

बैतडी

बैतडी जिल्लाको पहिरोको जोखिम नक्सांकन

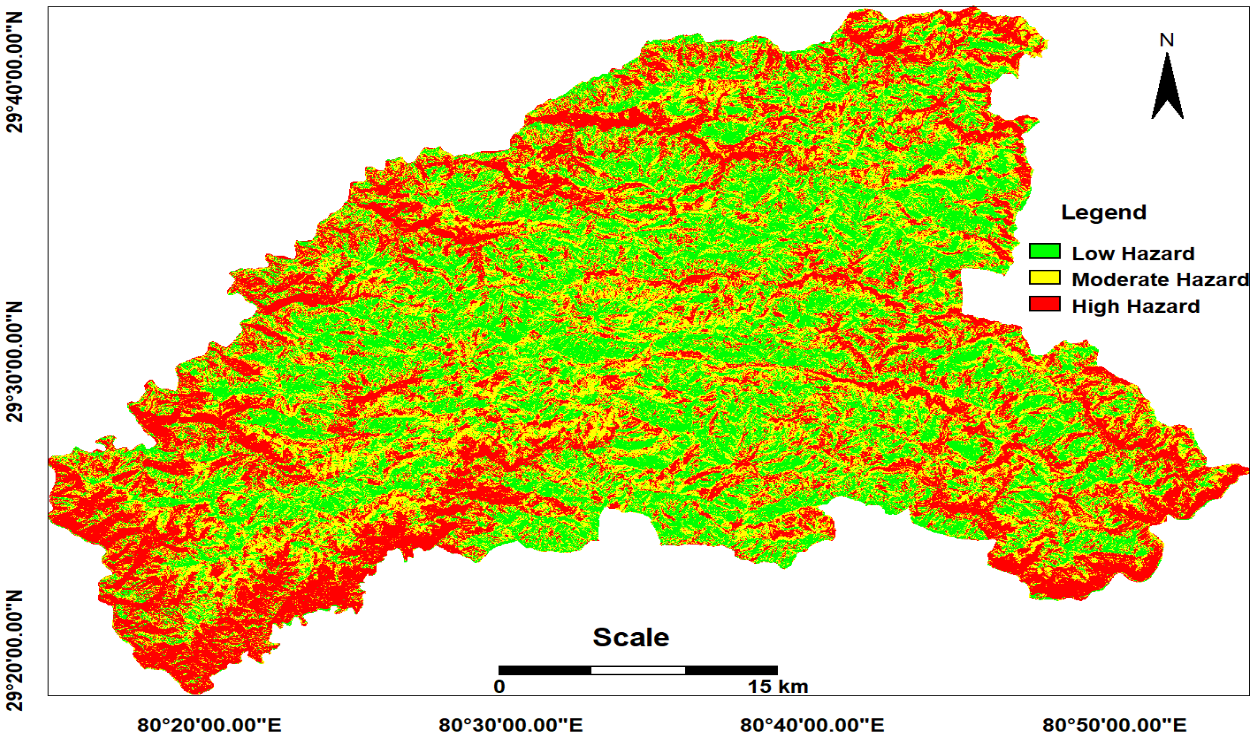

स्रोत: एच.सि.जि नेपाल
(२०७६ जेष्ठ ५ गते)

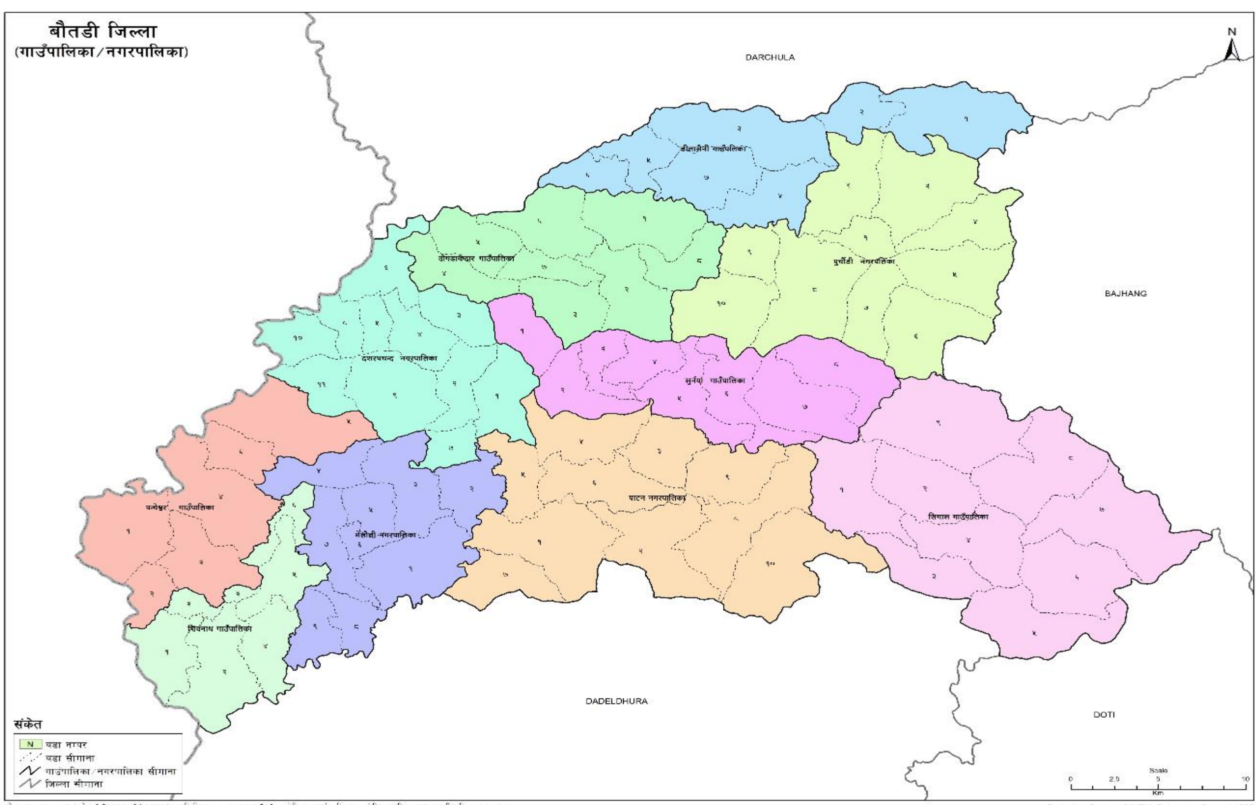

Projection System: MUTM, Spheroid - Everest 1830
© MOFALD 2017

प्रमुख जिल्ला अधिकारी एंवम जिल्ला विपद व्यवस्थापन समिति अध्यक्ष ज्यूको भनाई / योजना कार्यान्वयन प्रतिवद्धता ।

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
जिल्ला प्रशासन कार्यालय
गढी, बैतडी

☎ ०९५-५२०१३३/२३३ ☏ ०९५-५२०५३५
dao.baitadi@gmail.com
daobaitadi.moha.gov.np
facebook.com/daobaitadi

प.सं. ०७८।७९
च.नं.

मितिः-२०७९।०३।१५

शुभकामना

पहाडी भुभाग, कमजोर धरातल तथा भुबनोटको कारण प्राकृतिक तथा गैरप्राकृतिक विपद् जोखिमको दृष्टिकोणबाट बैतडी जिल्ला उच्च जोखिममा रहदै आएको छ। भुकम्प, बाढी, पहिरो, डुबान, हुरी बतास, चट्याङ्ग, हिमपात, महामारी, आगजनी आदिजस्ता मानवीय तथा प्राकृतिक कारण सिर्जना हुने विपद्का घटनाहरूलाई रोक्न नसकिने भएतापनि विपद् जोखिमको प्रर्याप्त विश्लेषण र पूर्वतयारी, उपयुक्त योजना निर्माण, नियमित प्रतिकार्य अभ्यास, विपद् प्रतिकार्यका लागि जिम्मेवार निकायको पहिचान र कार्यजिम्मेवारी बाँडफाँड, सरोकारवाला निकाय र सरकारहरूबीचको उचित समन्वय र सोही बमोजिम जनशक्ति योजना एवम् स्रोतको विनियोजन र परिचालन गर्न सकिएमा विपद्बाट सिर्जना हुने भौतिक र मानवीय क्षतिलाई न्यूनिकरण गरी विपद् उत्थानशील शासनलाई सुदृढिकरण गर्न सकिने विश्वासका साथ विपद पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना, २०७९ तर्जुमा गरिएको छ।

विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७४ ले मार्गदर्शन गरेबमोजिम विपद् व्यवस्थापनका समग्र चक्रहरूः विपद् जोखिम न्यूनीकरण, खोज, उद्वार, राहत वितरण, पुनःस्थापना र पुनःनिर्माण लगायतका सबै कार्यमा तीन तहका सरकारहरू, सरोकारवाला निकाय लगायत सबै विषयक्षेत्रगत निकायहरूको भूमिका र कार्यजिम्मेवारीको किटान गरी विगतका अभ्यासहरूको समीक्षा तथा अन्तरनिकाय अनुभवबाट प्राप्त पृष्ठपोषणका आधारमा विपद् व्यवस्थापनलाई थप प्रभावकारी बनाउन गत वर्षको प्रतिकार्य योजनालाई अद्यावधिक गरिएको हो।

विपद् बहुआयामिक विषय भएकोले यसको उचित व्यवस्थापनका लागि सबै सरोकारवाला निकायहरूबीच उचित समन्वय र सञ्चारको जरूरी हुन्छ। विद्यमान ऐन तथा कानुन बमोजिम विपद् पूर्वतयारी, योजना तथा प्रतिकार्यमा तीन तहका सरकारहरूकै सहकार्य र साझेदारी भइरहेको अवस्था छ। यसै सन्दर्भमा यस जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको तर्जुमाको चरणमा समेत यस जिल्लाका दशवटै स्थानीय तहहरूसँग विगतको समीक्षा, छलफल, अन्तर्क्रिया समेत सम्पन्न गरिएको छ। यसले गतवर्षको असोजमा आएको अविरल वर्षाका कारण यस जिल्लामा पुऱ्याएको क्षतिबाट पाठ सिक्दै भविष्यमा हुनसक्ने यस्ता विपद्का घटनाहरुबाट मानवीय र भौतिक क्षतिलाई न्युनिकरण गर्नेतर्फ हामी सबै प्रर्याप्त तयारीका साथ थप सजग र सतर्क हुनुपर्ने आवश्यकता औल्याईएको छ।

जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिबाट स्वीकृत प्रस्तुत योजनाले जिल्लाको समष्टिगत अवस्थालाई तथ्याङ्क सहित चित्रण गरेको छ। यस योजनाको प्रभावकारी कार्यान्वयन गरी विपद् व्यवस्थापनलाई नतिजामूलक बनाउन सबै सरोकारवाला निकायहरुले यस प्रतिकार्य योजनामा किटान भएको जिम्मेवारी बमोजिम आ-आफ्ना नीति, योजना, बजेट तथा कार्यक्रममा आन्तरिकीकरण गरी योजनाको कार्यान्वयन गर्नुहुनेछ भन्ने विश्वास लिएको छु। प्रस्तुत योजनाको अद्यावधिक तथा तर्जुमाको कार्यमा सहयोग पुऱ्याउनुहुने जिल्ला समन्वय समितिका प्रमुख/उपप्रमुखज्यू, नगरपालिका तथा गाउँपालिकाका प्रमुख/अध्यक्ष तथा उपप्रमुख/उपाध्यक्षज्यूहरू, सुरक्षा निकायका प्रमुखज्यूहरू, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतज्यूहरू, राजनीतिक दलका प्रतिनिधिज्यूहरू, रेडक्रस सोसाइटीका प्रतिनिधिज्यू, सञ्चारकर्मी, संयुक्त राष्ट्रसंघीय जनसंख्या कोष, अन्य संघसंस्थाहरू लगायत यस कार्यमा अहोरात्र खटिनुहुने प्रशासकीय अधिकृतद्य खगेन्द्र भारती र शंकर बहादुर बोहोरालाई विशेष धन्यवाद् दिदै यस योजनाको सफल कार्यान्वयनको लागि शुभकामना व्यक्त गर्दछु।

सुरेश पन्थी
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

शव्द संक्षेप

DDMC	District Disaster Management Committee
जि.स.स.	जिल्ला समन्वय समिति
न.पा.	नगरपालिका
गा.पा.	गाउँपालिका
प्र.जि.अ.	प्रमुख जिल्ला अधिकारी
स.प्र.जि.अ.	सहायक प्रमुख जिल्ला अधिकारी
ने.से.	नेपाली सेना
ने.प्र.	नेपाल प्रहरी
स.प्र.बल	सशस्त्र प्रहरी बल
ने.रे.सो.	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी
गै.स.स.	गैर सरकारी संस्था
DDMP	District Disaster Management Plan
IEC	Information, Education and Communication
IRA	Initial Rapid Assessment
LDCRP	Local Disaster Climate Resilience Plan
MIRA	Multi-Cluster Initial Rapid Assessment
NDRF	National Disaster Response Framework
RRT	Rapid Response Team
SAR	Search and Rescue
WASH	Water, Sanitation and Hygiene
DCMC	District COVID Management Committee

१. परिचय

१.१ पृष्ठभुमी

नेपाल बाढी तथा पहिरो जन्य प्रकोपका जोखिमको हिसाबले विश्वको ३०औं स्थानमा तथा जलवायू परिवर्तनको असरका हिसावले विश्वकै चौथो जोखिमको स्थानमा पर्दछ । मनसुनको समयमा बाढी तथा पहिरोको कारण देशमा हरेक वर्ष ठुलो संख्यामा जनधनको क्षेती भइरहेको छ । वर्षा याममा पानी बढी पर्ने र बाढी पहिरोको जोखिम हुने हुदाँ नेपाल सरकारले हरेक वर्ष मनसुन पुर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना बनाई मनसुन जन्य विपदको प्रतिकार्य गरीरहेको अवस्था छ । मनुसुनको समयमा तराईमा बाढी तथा नदीकटान र पहाडमा पहिरो तथा नदिकटान हुने सम्भावना बढी हुने र बाढी तथा पहिरोको कारण अन्य द्धितीय प्रकोपहरु – (झाडा पखला, आँउ, महामारी लगायत) जस्ता प्रकोपहरुको समेत जोखिम हुने स्थिती छ । वर्षाका कारण पहिरो गई आधारभूत पूर्वाधारहरु सडक, विजुली, टेलिफोन जस्ता अत्यावश्यक सेवाहरु अवरुद्ध हुने हुदाँ विपदको तत्काल प्रतिकार्य गर्न कठिन हुन सक्ने, विपद बाट हुने क्षतीको लेखाजोखाको आवश्यकता, मृतकको व्यवस्थापन, घाइतेको उपचार, विस्थापितलाई आवास तथा राहतको व्यवस्थापन र पुर्नस्थापना सम्मका महत्वपुर्ण कार्यहरु सम्पन्न गर्न हरेक वर्ष मनसुनको पुर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना निर्माण गरी कार्यान्वयन गरिदै आएको छ ।

बैतडी जिल्लामा हुने प्रकोप र यसले निम्त्याएका विपद्हरुलाई विश्लेषण गर्दा पहिरो, बाढी, चट्याङ, आगलागी, हावाहुरी र सडक दुर्घटना दोहोरिरहने तथा बर्षेनी आइरहने प्रकोपका रुपमा रहेका छन् भने भूकम्पपनि मानवीय, भौतिक तथा आर्थिक क्षति गर्ने र मानवीय सन्त्रास पैदागर्ने प्रकोपका रुपमा देखापर्ने स्थिति छ । यसै सन्नदर्भमा जिल्लामा हरेक वर्ष बाढी तथा पहिरोको कारणबाट सरदरमा ३–६ जना मानिसको ज्यान जाने गरेको, १०–२० जनासम्म घाइते, १३–१८ परिवार विस्तापित भएको जिल्ला प्रशासन कार्यालयको तत्थ्याङले देखाउँछ । पहिरोका कारण सडकहरु अवरुद्ध हुने गरेको र खेती योग्य जमिनको क्षती लगाएत करौडौँको क्षती भइरहेको छ । मनसुनका समयमा हुने प्रकोपहरुको जोखिमलाई न्यूनीकरण गर्न तथा विपदबाट हुनसक्ने क्षतीलाई रोक्नका लागी नेपाल सरकारले विभिन्न समयमा निर्माण गरेका कानुन तथा निति नियमहरुको उद्देश्य विपद्बाट सुरक्षित तथा उत्थानशील नेपाल हुने सोच लिनुका साथै सवै प्रकारका प्राकृतिक एवम् गैरप्राकृतिक प्रकोपका घटनाबाट सिर्जित मानवीय, भौतिक, आर्थिक, सामाजिक–साँस्कृतिक एंवम वातावरणीय क्षति कम गर्ने लक्ष्य लिइएको छ । यस योजनामा विशेष गरी बैतडी जिल्लामा मनुसुन जन्य विपदहरुको प्रभावकारी प्रतिकार्य गरी जनधनको क्षतीलाई न्यूनीकरण गर्ने हो । यसका लागि जिल्लाका विभिन्न स्थानहरुको जोखिम पहिचान र प्रतिकार्य गर्ने संस्थाहरुको क्षमता विश्लेषण तथा उपयुक्त परिचालनका लागी विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन २०७४, विपद पुर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा मार्गनिर्देशन २०६७ र मनसुन प्रतिकार्य निर्देशिका तथा जिल्ला विपद पुर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०७९, लाई मूल आधार मानी मनसुन पुर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०७९ तर्जुमा गरी कार्यान्वयनमा ल्याइएको छ ।

१.२ बैतडी जिल्लाको परिचय

नेपालको सुदूरपश्चिम प्रदेश अन्तर्गतका ९ जिल्लाहरु मध्ये बैतडी जिल्ला एक पहाडी जिल्ला हो । यस जिल्लाको पूर्वमा बझाङ र डोटी जिल्ला, पश्चिममा महाकाली नदी, उत्तरमा दार्चुला जिल्ला र दक्षिणमा डडेल्धुरा जिल्ला पर्दछ । समुद्र सतह देखि ३९० मिटर देखि २९५० मिटर उचाईमा रहेको यो जिल्ला २९.१९० देखि २९.४१० उत्तरी अक्षाशं र ८०.१५० देखि ८०.५४० पूर्वी देशान्तरमा अवस्थित छ। जिल्ला पाश्र्वचित्र २०७० का अनुसार यस जिल्लाको कूल क्षेत्रफल १५१९ वर्ग किलोमिटर छ । यस जिल्लाको सरदर वार्षिक वर्षा १२६.६७ मिलिमिटर मापन गरिएको छ । नेपाल सरकार केन्द्रिय तथ्यांक विभागले सम्वत् २०७८ मा लिएको राष्ट्रिय जनगणना अनुसार यस जिल्लाको कूल जनसंख्या २,४४,४०० मध्ये पुरुष १,१५,४२६ र महिला १,२८,९७४ रहेको छ भने जिल्लामा जम्मा ५०,४७२ परिवार रहेका छन् । जस अनुसार लैंगिक अनुपात ८९.५० , परिवारको औसत आकार ४.८४ , जन घनत्व १६१ र बार्षिक जनसंख्या बिरिधि दर -०.२५ रहेको छ । यस जिल्लामा ४ वटा नगरपालिका र ६ वटा गाउँपालिका गरी जम्मा १० स्थानीय तहहरु रहेका छन् ।

(स्रोतः २०७८ को राष्ट्रिय जनगणना /**DDMP,** बैतडी**,** २०७२–२०७६)

तालिका १: उमेर अनुसारको जनसंख्या विवरणय

२०७८ को राष्ट्रिय जनगणना को प्रारम्भिक तत्थाकं मा खण्डीकिर्त तत्थाकं उपलब्ध नभएकोले २०६८ को खण्डीकिर्त तत्थाकं समावेस गरिएको छ ।

	४ वर्ष मुनि	५–९ वर्ष	१०–१४ वर्ष	१५—१९ वर्ष	२०–२४ वर्ष	२५–४९ वर्ष	५०–५९ वर्ष	६० वर्षमाथि	जम्मा
पुरुष	१६३६१	१७११२	१७७५०	१४३९२	७७११	२७५५७	७९२१	९९१५	११७४०७
महिला	१५६२२	१७४९१	१७८२६	१२७०१	१२१८४	३६२६६	८१०३	१२०७६	१३३४९१
जम्मा	३१९८३	३४६०३	३५५७६	२७०९३	१९८९५	६३८२३	१६०२४	२१९९१	२५०८९८

स्रोतः राष्ट्रिय जनगणना, २०६८

शारीरिक अवस्था

बैतडी जिल्लाको कूल जनसंख्या २,५०,८९८ मध्ये विविध कारणबाट प्रभावित भइ फरक फरक प्रकारको अपाङ्गता हुन पुगेका व्यक्तिहरु जम्मा ७,७८८ जना रहेका छन् । जसमा अन्धोपन तथा कमजोर दृष्टि १,४२४ जना, भौतिक ३,४०९ जना, बहिरा १६८ जना, कमजोर श्रवणशक्ति १,२४५ जना, बोलीमा समस्या ५६८ जना, मानसिक रुपमा कमजोर ३६७ जना र सुस्त मनस्थितिका १६८ जना रहेका छन र ४३९ जनामा बहुअपाङ्गता भएको समेत अपाङ्गताको तथ्यांकले देखाएको छ ।

तालिका २: अपाङ्गताको अवस्था

अपाङ्गताको प्रकार	जम्मा	पुरुष	महिला
भौतिक	३४०९	१८३७	१५७२
अन्धोपन तथा कमजोर दृष्टि	१४२४	६९३	७३१
कमजोर श्रवण शक्ति	१२४५	६५३	५९२
अन्धा बहिरा	१६८	८८	८०
वोलीमा समस्या	५६८	३७०	१९८
मानसिक कमजोर	३६७	२२०	१४७
सुस्त मनस्थिति	१६८	९३	७५
जम्मा	७७८८	४१९३	३५९५
बहु अपाङ्गता	४३९	२३९	२००

***स्रोतः** DDMP **बैतडी**, २०७२-२०७७*

जलवायू तथा भूउपयोगको अवस्था

बैतडी जिल्लाको भौगोलिक भू–बनोट अत्याधिक रुपमा भिरालो जमिन भएकोले अधिकांश भागमा चिम्टाइलो, बलौटे, मिश्रित बलौटे र फुस्रो माटो पाइन्छ । समथर भू–भाग जस्तै पाटन तथा ढुंगाड क्षेत्रमा उर्वरा दोमट माटो पाइन्छ । जिल्लाको भूउपयोगको विवरण निम्न अनुसार छ ।

तालिका ३: भू–उपयोगको अवस्था

विवरण	क्षेत्रफल (हेक्टर)	प्रतिशत
कूल खेतियोग्य जमिन	३१,४८५	२१२.
खेति गरिएको जमिन	२५,७००	१७२.
सिंचित जमिन	१०,५२०	७
असिंचित जमिन	१५,२००	१०२.
बनजंगलले ओगटेको क्षेत्र	५८,५८२	३९४.
चरिचरन	१९,१९९	१२९.
नदीनाला	१०,४१२	७
अन्य	१३,३९४	९

स्रोत: बैतडी २०७२-२०७७

जलवायूका हिसावले यस जिल्लाको तल्लो भेगमा अर्ध उष्ण, उच्च पहाडी भेगमा शीतोष्ण हावापानी पाइन्छ । यस जिल्लाको औषत तापक्रम अधिकतम ३० डिग्री सेल्सियस र न्यूनतम ५ डिग्री सेल्सियस रहेको पाइएको छ। औषत वार्षिक वर्षा १५१३ मिलिमिटर रहेको छ । यस जिल्लामा प्रमुख २५ वटा नदी तथा खोलानालाहरु रहेका छन् जसमध्ये मुख्य रुपमा महाकाली, सेती, चौलानी, सुर्नया, जमाडी, गर्मा, आगरी, ढुंगाड, न्वाघरीगाड, बलगाड, ढिकगाड, लिखाडीगाड आदि रहेका छन् ।

बनजंगलको किसिम

उचाईको विविधताको कारणले गर्दा ३९० देखि ५०० मिटर उचाई सम्म साल र खयर प्रजातिको बन पाइन्छ भने ५०० देखि १८०० मिटर उचाईमा सल्लाको प्राकृतिक वन रहेको पाइन्छ । सो भन्दा माथि बाँज, लालीगुरांस, फलांट तथा काफलको बन पाइन्छ । चौलानी नदीको छेउमा सिसौं र खयरको समेत वृक्षारोपण गरिएको छ ।

प्राकृतिक तथा भौतिक श्रोत

प्राकृतिक स्रोतको रुपमा बैतडी जिल्लामा ७८ धारा, २२८६ ट्यूववेल, ४०५८ छोपेको कुवा, ४६६९ नछोपेको कुवा, २२५९ मुलको पानी, ७८८ नदीनाला, १९७ वटा अन्य गरी जम्मा ३०,८३२ पानीको श्रोत रहेका छन् । साथैजिल्लामा रहेका घरका प्रकारहरुको विश्लेषण गर्दा जम्मा ४५,१६७घरधुरीहरुमध्ये ढुंगा माटो जडानबाट बनेका ४३,९७२ घरधुरी, सिमेन्ट जडानबाट बनेका७४९ घरधुरी, आर सि.सि पिल्लरबाट बनेका १०४ घरधुरी, काठको पिल्लरबाट बनेका ४७ घरधुरी र अन्य २ घरधुरीहरु रहेका छन् । यस जिल्लामा अधिकांश घरहरु माटो, इट्टा, र ढुंगाद्धारा निर्मित भएका पाइन्छन् । सिमेन्ट लगाएर बनाइएका घरहरु माटो, इट्टा ढुंगाको तुलनामा न्यून संख्यामा रहेको देखिन्छ जबकी राष्ट्रिय अवस्थालाई हेर्दा यो संख्या अत्यन्त नगन्य जस्तो देखिन्छ । साथै घरको छानाको प्रकार बमोजिम ६१२ खर वा कुसको, ५८१ जस्तापाता, ४२,५२६ टायल र स्लेट, १,०५६ पक्की, १३ काठ, ३७ माटो र १६ घर अन्य बस्तुबाट वनेका पाईन्छन् ।

उज्यालो बत्तीको लागि विजुली प्रयोग गर्ने घरधुरी ११,२३२ मट्टितेल १७,९८१ गोवर ग्यास ६४ सौर्य शक्ति ८,०८० अन्य श्रोत ७,६१५ घरधुरी रहेका छन् । यस्तै गरी ईन्धनको रुपमा ४४,२१० घरधुरीले दाउरा प्रयोग गर्दछन् भने २६६ घरधुरीले मट्टितेल, ३९६घरधुरीले ग्यास, ३३घरधुरीले गुईठा, ४३घरधुरीले गोवरग्यास, ३३घरधुरीले विजुली र ३ घरधुरीले अन्य श्रोत प्रयोग गरी खाना वनाउने गरेको तथ्यांकले देखाउछ ।यस्तै गरी सञ्चार तथा मनोरञ्जनका साधनमा रेडियो २५५८६, टिभि २९५९, केवल १५३८, कम्प्यूटर २१२,

ईन्टरनेट ६४, टेलीफोन ७४३, मोवाईल १७१२९ वटा घरधुरीहरु रहेका छन् भने केहि पनि नभएका घरधुरी संख्या १३६०९ रहेका छन् । (जिल्ला विपद् व्यवस्थापन योजना, २०७२ देखि ७६)   *स्रोतः राष्ट्रिय जनगणना, २०६८*

२. कार्य योजनाको उद्देश्य :

गृह मन्त्रालय र जलस्रोत तथा सिचाइ मन्त्रालय अन्तरगत जल तथा मौसम विज्ञान विभागले नेपाल भरका लागि मनसुन आपतकालीन कार्ययोजना २०७९ निर्माण गरी कार्यान्वयनमा रहेको छ ।

क) प्रत्येक वर्ष मनसुनमा हुन सक्ने पहिरो, चट्याङ हावाहुरी, बाडी, पानी जन्य महामारी, नदी कटान, भूकम्प, आदि प्रकोपबाट हुने मानविय क्षति, गाउँ बस्ती, बाली नाली तथा अन्य पूर्वाधारमा पुऱ्याउन सक्ने जोखिमको विश्लेषण गर्दै त्यस प्रति सजग रहन र परी आएको अवस्थामा तत्काल राहत र उद्दार कार्यका लागि जिल्ला स्थित सम्पूर्ण विपद व्यवस्थापन समिति लगायत जिल्ला प्रशासन कार्यालय, नेपाल प्रहरी, नेपाली सेना, सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल, विषयगत कार्यालयहरु, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी तथा अन्य विपदसंग कार्य गर्ने गैरसरकारी संस्थाहरुको अधिकतम परिचालन गरी राहत तथा उद्दार कार्य छिटो, छरितो र विश्वसनीय बनाउनु यस कार्ययोजना को प्रमुख उद्देश्य रहेको छ ।

३. जिल्लाको औषत वर्षाको विश्लेषण र मौसमी अवस्था

क्र.सं.	केन्द्रको नाम	मनसुनमा जम्मा वर्षा मि.मि.	वार्षिक जम्मा वर्षा मि.मि.	कैफियत
१	गोठालापानी	९३९.९	१३७७.९	
२	पाटन	९३१.५	१२०४.३	
३	सिद्धपुर	२५६६.२	२८९९.३	
४	ककरपाखा	१३४६.६	१७५४.३	

स्रोत : जल तथा मौसम विज्ञान कार्यालय- कोहलपुर, बांके

४. प्रमुख नदी/गाडहरु

यस जिल्लाका मुख्य नदीहरुमा महाकाली, चौलानी, सुर्नया, जमाडी, गर्मा, आगरी, सेती, पेल्या, ढिकगाड, स्याडी गाड, बागा गाड, कोटली गाड, निल गाड, कन्सनी गाड, पल्मोडी गाड आदि रहेका छन् ।

५. जलवायू तथा भू–उपयोगको अवस्था

बैतडी जिल्लाको भौगोलिक भू–बनोट अत्यधिक रुपमा भिरालो जमिन भएकोले अधिकांश भागमा चिम्टाइलो, बलौटे, मिश्रित बलौटे र फुस्रो माटो पाइन्छ । समथर भू–भाग जस्तै पाटन तथा ढुंगाड क्षेत्रमा उर्वरा दोमट माटो पाइन्छ । जिल्लाको भूउपयोगको विवरण निम्न अनुसार छ ।

६. प्रकोप जोखिम विश्लेषण

जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना निर्माण गर्दा प्रकोपहरुको विश्लेषण र स्तरीकरण गर्दा नेपाल सरकारको नीति निर्देशन बमोजिम बैतडी जिल्लालाई भूकम्पीय जोखिमको हिसावले उच्च जोखिममा रहेको हुनाले स्तरीकरण तालिकामा समावेश गरिएको छैन । अन्य प्रकोपहरुको सन्दर्भमा स्थानीय तहहरुले निर्माण गरेका विपद् सम्बन्धी ऐन, स्थानीय विपद् तथा जलवायू उत्थानशील योजना, कोष व्यवस्थापन योजना र स्थानीय निकायहरुले प्रदान गर्दै आएका राहत मापदण्डका आधारमा प्रकोपहरुको स्तरीकरण गर्ने प्रयास गरिएको छ ।

गाउँपालिका तथा नगरपालिका			सम्भावित प्रकोपको प्रकार (१ निम्न –५ उच्च)								
	बाढी/नदीकटान	पहिरो	महामारी			हावाहुरी/ट्याङ	आगलागी	खडेरी/असिना	वन्यजन्तु आतंक	जम्मा	
			कोभिड-१९	झाडापखला	अन्य						
दशरथचन्द न.पा.	२	४	५	२	२	४	३	३	४	२९	
पाटन न.पा.	२	३	५	३	२	२	४	२	३	२६	
मेलौली न.पा.	२	४	५	२	२	३	४	४	४	३०	
पुर्चौडी न.पा.	२	४	५	३	२	२	३	३	३	२७	
पन्चेश्वर गा.पा.	२	४	५	१	२	३	४	४	४	२९	
शिवनाथ गा.पा.	२	४	५	२	२	२	३	३	४	२७	
सुर्नया गा .पा.	२	३	५	३	२	४	४	२	३	२८	
सिगास गा.पा.	३	४	५	३	२	३	४	३	३	३०	
दोगडाकेदार गा.पा.	३	४	५	१	२	३	३	३	३	२७	
डिलाशैनी गा.पा.	३	४	५	२	२	३	३	४	३	२९	

*स्रोत : स्थानीय विपद तथा जलवायु उत्थानशील योजना (पालिकाहरु) र **DPRP***

७. विपद प्रतिकार्य योजना

विपदको प्रकृतिलाई हेरी जिल्ला विपद पूर्वयारी तथा प्रतिकार्य योजना, २०७९ बमोजिम वहुविपदको जोखिमलाई मध्यनजर गर्दै जिल्ला विपद व्यवस्थापन समितिले मनसुन आपतकालिन कार्ययोजनालाई निम्न तहमा कार्यान्वयन गर्ने छ।

८.१. मनसुन पूर्व तयारीः

विपद व्यवस्थापनका लागि सुरक्षा निकायहरुलाई स्थानीय तह तथा अन्य संघ संस्था मार्फत स्रोत जुटाउने तथा जिल्लामा उपलब्ध स्रोतको व्यवस्था मिलाई पूर्ण र सक्षम तयारी गर्ने कार्य गरिने छ । यस तहमा गरिने कार्यको विवरण निम्न अनुसार रहेको छ ।

- ✓ विपद प्रतिकार्यका उपायहरु जिल्लाका सम्वन्धित स्थानीय तह तथा संघ÷सस्था संगको सहकार्यमा जनचेतनाको रुपमा प्रशिक्षण तथा प्रचारप्रसार गर्ने ।
- ✓ विपद पूर्वतयारीका लागि जिल्ला विपद व्यवस्थापन समितिको पहलमा स्थानीय तह, सुरक्षा निकाय तथा जिल्लामा रहेका सरकारी कार्यालयहरु तथा कार्यरत संघ संस्थासंगको समन्वयमा नियमित आपसी छलफल गरी सहकार्यको लागि तयार रहने ।

- ✓ पत्रकार महासंघ, उद्योग वाणिज्य संघ, नेपाल रेडक्रस तथा विभिन्न मिडियाहरु सँग समन्वय गरी सम्भावित विपद्को जोखिमलाई रोकथाम गर्न जनचेतनाका लागि सूचना, समाचार, प्रचार-प्रसार निरन्तर गर्ने जस्तैः तारजाली प्रयोग तथा बाँस रुख, बिरुवा रोपि बाढी पहिरोको रोकथामको उपाय अपनाउने, अर्थिङ प्रयोग गरी चट्याङबाट जोगिने ।
- ✓ ग्रामिण क्षेत्रमा बिग्रीएका सडकहरुको मर्मतका लागि सम्वद्ध निकायलाई अनुरोध गर्ने ।
- ✓ खोज तथा उद्दार सामग्री सुरक्षा युनिटहरु, ने.रे.सो., स्थानीय तहहरुका तालिम प्राप्त स्वयं सेवकहरुलाई उपलब्ध गराउन पहल गर्ने ।
- ✓ स्थानीय तह, सुरक्षा निकाय सहित सबै सरोकारवाला निकायहरुले विपद सुरक्षा तालिम लगायत स्रोत साधन तयारी गर्ने र अति आवश्यक सरसामान उपकरण र बस्तुहरु परिस्थिति अनुसार तुरुन्त प्रयोग गर्ने अवस्थामा राख्ने ।
- ✓ पहिरोको जोखिमलाई कम गर्न सडक, पुल लगायतका पूर्वाधारका योजनाहरु निर्माण गर्दा अनिवार्य रुपमा **DPR** बनाई र राष्ट्रिय वनको हकमा **EIA/IEE** गरेर मात्र निर्माण कार्य गर्ने ।
- ✓ स्थानीय तहहरुले सडक गुरुयोजना बनाई लागू गर्ने ।
- ✓ वृक्षारोपणका कार्यक्रमहरु अभियानको रुपमा संचालन गर्ने ।

८.२. विपदको समयमा

जिल्लामा विपदको घटना घटी सकेको अवस्थामा सुरक्षा निकाय सहित सवै सरोकारवालाहरुलाई निम्न अनुसार परीचालन गरीनेछ ।

- ✓ सूचनाको यकिन गरी जिल्ला विपद व्यवस्थापन समितिमा भएको पुर्व समन्वय अनुसार सुरक्षालाई मध्यनजर गर्दै सुरक्षा निकायहरु घटनाको प्रकृती अनुसार आवश्यक साधन स्रोत सहित तत्काल परीचालन गरीने ।
- ✓ ने.रे.सो का तालिम प्राप्त स्वयमसेवक तथा स्वास्थ्यकर्मीहरु मार्फत् घाईते विरामीहरुलाई प्राथमिकताको आधारमा उद्धार तथा उपचारको व्यवस्था मिलाउने ।
- ✓ विपदको अवस्थालाई मध्यनजर गरी घाईते विरामीहरुको उद्घार कार्यका साथै थप घटना हुन नदिने तर्फ आवश्यक कार्वाही गर्ने ।
- ✓ घाईते, विरामी तथा विस्थापीत परीवारहरुलाई व्यवस्थित गर्नको लागी अस्थाई क्याम्प खडा गर्ने, विरामीहरुलाई अस्पताल लैजान एम्बुलेन्सको व्यवस्था गर्ने तथा आवश्यकता अनुसार जिल्ला सुरक्षा समितिले सिफारिस गरेका स्थानहरुमा हेलिकप्टरको लागी हेलिप्याड निर्माण गर्ने ।
- ✓ वाढी पहिरोले सडक अवरोध भएमा सडक सुचारु गर्ने कार्यलाई प्राथमिकता दिने ।
- ✓ हैजा झाडा पखाला फैलिएको अवस्थामा तुरुन्त सुरक्षा निकाय सहित जिल्ला अस्पताल तथा जनस्ववस्थ्य कार्यालय वाट स्वास्थ्यकर्मीको टोलि खटाई सुरुमै महामारी नियन्त्रण गरी थप फैलिन नदिने उपायहरु अपनाईने ।
- ✓ बाढी पहिरोको विपद परेको अवस्थामा सुरक्षा निकायहरु लगायत सम्पुर्ण उद्घारकर्मीहरुलाई परिचालन गरीने ।

८.३. विपद पश्चात

जिल्लामा कुनै विपद्का घटना घटिसकेपछि प्रभावित बस्तीलाई सामान्यिकरण गर्न तथा राहात वितरण लगायत पुर्नस्थापनाको कार्य सम्पादन गर्नुपर्ने अवस्था आउनुपर्ने हुँदा जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति मार्फत निम्न वमोजिम समन्वयात्मक तथा कार्यगत पहल गरिने छ ।

- ✓ विपद व्यवस्थापन संग सम्वन्धित सम्पुर्ण सरकारी निकाय, स्थानिय तह, संघ-संस्थाहरुले विस्थापित तथा घाईतेहरुलाई गरीने मानविय सहयोग प्रमुख जिल्ला अधिकारी अध्यक्ष रहने , जिल्ला विपद व्यवस्थापन समितिको समन्वयमा नै सहयोग उपलव्ध गराउने व्यवस्था मिलाउने ।
- ✓ विस्थापित तथा घाईते, बिरामीहरुको समयमा नै उपचार गरी प्रभावित क्षेत्रमा शान्ति सुरक्षाको प्रत्याभुती गर्न मद्दत गरिने ।
- ✓ घाईते, बिरामीहरुलाई अस्पताल लैजान मद्दत गरिने ।
- ✓ प्राथमिकताको आधारमा राहात वितरण कार्यलाई सुलभ र पारदर्शी वनाई कार्यसम्पादन गर्ने ।

- ✓ पुर्नस्थापनाको लागी संकलित राहत नपुग भएमा सरोकारवाला निकाय संग आव्हान गरी थप राहात संकलन गर्ने । दाताहरुलाई पिडिहरुलाई आवश्यकता अनुसार राहात दिन सुझाव दिई जिल्ला विपद व्यवस्थापन समिति मार्फत एकद्वार प्रणाली अवलम्बन गर्ने ।
- ✓ प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखा गर्ने ।

प्रस्तुत कार्ययोजना मनसुनबाट सिर्जित प्रकोपसंग सम्बन्धित विभिन्न निकाय, राजनीतिक दलका प्रतिनिधि, सरकारी निकाय, राष्ट्रिय/अन्तराष्ट्रिय गैरसरकारी संघसंस्था, विभिन्न समिति, सञ्चारकर्मीहरूको सामूहिक प्रयास तथा वैठक तथा गोष्ठी बाट प्राप्त सुझावहरूको आधारमा निर्माण गरिएको हो । जिल्लामा मनसुनको वेलामा हुने सम्भावित क्षतीलाई न्यूनिकरण गर्ने तथा शुन्यमा झार्नको लागी यो मनसुन पूर्वतयारी कार्ययोजना तयार पारिएको हो ।

मनसुन पूर्व गरिने क्रियाकलापहरु :

क्र. स.	**मनसुन पुर्व गरीने पूर्वतयारी कार्यका गतिविधि**	**जिम्मेवार तह**	**सहयोगी तह**	**आवश्यक श्रोत – व्यवस्थापन**	**ग्याप**	**समूह**	**समय**
१	मनसुन पूर्व तयारी योजना समिक्षा ,सुचना सम्प्रेषण, कार्यशाला गोष्ठी, स्रोत नक्सांकन, **DEOC** लाई सुचारु, वर्षामापन यन्त्र र रेन गेज स्टेशन लाई अध्यावधिक र सुचारु गर्ने खोज तथा उद्धार सामग्रीको अध्यावधिक गर्ने ।	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	जिल्ला स्थित सरकारी कार्यालय र विकास साझेदारहरु	स्थानीय तह	खोज तथा उद्धार सामाग्रीको अभाव	समन्वय र सूचना व्यवस्थापन /खोज तथा उद्धार	मनसुन अवधि भरी, निरन्तर
२	गैरखाद्य सामग्री व्यवस्थापन, प्राथमिक उपचार र खोज तथा उद्धार तालिम प्राप्त जनशक्ति अध्यावधिक गर्ने	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी जिल्ला शाखा बैतडी	जिल्ला प्रशासन लगायतका सबै सुरक्षा निकायहरु, स्थानीय तह, विकास साझेदार	स्थानीय तह	जिल्लाको आवश्यकता अनुसार राहात सामग्री मौज्दात नहुनु	आपतकालिन आवास तथा गैर खाद्य सामग्री	मनसुन अवधि भरी, निरन्तर
३	विद्यालयको तथ्यांक सकंलन, विद्यालय र वाल विकास केन्द्रको अवस्था पहिचान , विद्यालयमा निर्माण गरिएको सिपको कार्यान्वयन, कृतिम घटना अभ्यास, विद्यालय स्तरमा खोज उद्धार सामाग्री र दक्ष जनशक्ति तयार गर्नुपर्ने र भवन आचार सहिंता लागु गर्ने ।	शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई,	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी जिल्ला शाखा बैतडी, विकास साझेदार	स्थानीय तह	भुकम्प प्रतिरोधी भवन नहुनु,	शिक्षा क्षेत्र	मनसुन अवधि भरी, निरन्तर

४	पानीका मुहान, धारा तथा कुवाहरुको संरक्षण, पानी शुद्धिकरणका विधिहरुको अवलम्वनका उपायहरु, सरसफाई अभियान संचालन गर्नुपर्ने, पानी शुद्धिकरण विधि अवलम्वन गर्नुपर्ने, विपद् पश्चातका लागि पाईप, हिल टयांकी पियुस, ईक्वाटेव आदि ब्यवस्थापन गर्नुपर्ने	खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय	स्थानीय तह, विकास साझेदारहरु	स्थानीय तह	पानी शुद्धिकरणका सरसफाई सम्वन्धि आनीवानी र व्यवहार परिवर्तन नहुनु	खानेपानी, सरसफाई र स्वास्थ्य प्रवर्धन	मनसुन अवधि भरी, निरन्तर
५	विपद्को समयका लागि **RRT** टोलीको तयारी अवस्थामा रहने स्वास्थ्य संस्थामा अत्यावश्यक औषधिको भण्डारण गर्ने	स्वास्थ्य कार्यालय, जिल्ला अस्पताल,	विकास साझेदारहरु	स्थानीय तह	औषधिको व्यवस्थापन र दक्ष जनशक्ति अभाव	स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्र	आवश्यक तानुसार
६	वनजंगलको संरक्षण, वृक्षारोपण, अग्नी रेखा निर्माण गर्ने, प्राकृतिक सम्पदाको संरक्षण, खोला नदीबाट गिटी, ढुंगा तथा वालुवा झिक्न गा.पा. र न. पा. कानुन बमोजिम गर्ने	डिभिजन वन कार्यालय	विकास साझेदारहरु	स्थानीय तह	वनजंगल संरक्षणको कमी		आवश्यक तानुसार
७	विद्यालय र समुदाय स्तरमा विपद् जेखिम न्यूनिकरण सम्वन्धि कार्यक्रम मार्फत अभिमुखिकरण गोष्ठी संचालन गर्ने, संकटासन्न समूह स्थान पहिचान गरी सचेतना अभियान संचालन गर्ने, जोखिम क्षेत्रमा वसोवास गर्ने घरपरिवारलाई पूर्व सूचना प्रणालीको विकास गर्ने ।	जिल्ला समन्वय समिति, स्थानीय तह	विकास साझेदारहरु	स्थानीय तह	दक्ष मनोसमाजिक कर्ताको कमी	संरक्षण क्षेत्र	मनसुन अवधि भरी निरन्तर
८	वाली तथा पशु विमाको व्यापक प्रचार प्रसार, सुक्खा सहनेवालीको प्रबद्र्धन गर्ने, आकासेपानी संकलन, थोपा सिंचाई प्रविधि अबलम्बन गर्ने, वाली पात्रो तयार गरी कृषि उत्पादन बढाउन वन संरक्षण, वृक्षारोपण गर्ने खाद्य सामाग्रीको भण्डारणको व्यवस्थापन गर्ने,	कृषि ज्ञान केन्द्र, सुख्खा फलफूल विकास केन्द्र, स्थानीय तहका कृषि शाखा	विकास साझेदारहरु	स्थानीय तह	आधुनिक कृषि प्रविधिको विकास नहुनु ।	कृषि तथा जिविकोपार्जन क्षेत्र	मनसुन अवधि भरी निरन्तर

९	स्थानीय तहहरुमा आपतकालिन बन्दोबस्तीका सामाग्रीहरुको व्यवस्थापन, राहत कोषको स्थापना, स्थानीय विपद व्यवस्थापन योजना निर्माण Evaluation Plan निर्माण गर्ने तथा पुर्नस्थापना र पुनर्निमार्ण का लागि तयारी अवस्थामा रहने	स्थानीय तह	विकास साझेदारहरु	गा. पा र न.पा.	दक्ष जनशक्ति एवं खोज तथा उद्धार समाग्रीको ब्यवस्थापन स्थानीय तहमा नहुनु ।	बन्दोवस्ती, पुर्नस्थापना तथा पुर्ननिर्माण	मनसुन अवधि भरी निरन्तर
१०	सूचना संयन्त्रको विकास	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	नेपाली सेना, जिल्ला प्रहरी कार्यालय, सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल	न.पा./ गा. पा.			
११	सुरक्षित स्थानको पहिचान	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, मालपोत कार्यालय		न. पा./ गा.पा. , सुरक्षा कर्मि, सुरक्षा निकाय			
१२	आवश्यकता कोआधारमा मिस्प (MISP) सहायता प्याकेज उपलब्ब गराउने	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, स्थानीय तह	UNFPA, स्थानीय तह, नेपाली सेना, जिल्ला प्रहरी कार्यालय, सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल	स्थानीय तह, स्वास्थ्य कार्यालय,	आवश्यकता अनुसार राहात सामग्री मौज्दात नहुनु	संरक्षण क्षेत्र	आवश्यकता अनुसार

विपद् (मनसुन)का समयमा गरिने केही मूख्य कार्यहरु

क्र.सं	क्रियाकलाप	जिम्मेवार तह	सहयोगी निकायहरु
१	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको आपतकालिन बैठक बस्ने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	न.पा./गा.पा., सुरक्षा निकायहरु, रेडक्रस र विकास साझेदार, जिसस
२	तथ्याकं सकंलन खोज तथा उद्दार	सुरक्षा निकायहरु, नेपाल रेडक्रस सोसाईटी	न.पा./गा.पा., सुरक्षा निकायहरु, रेडक्रस
३	जिल्ला स्थित संचार माध्यमको अधिकतम प्रयोग गर्ने	पत्रकार महासंघ	विकास साझेदारहरु
४	जिल्ला स्तर तथा समुदाय स्तरको RRT परिचालन	स्वास्थ्य शाखा (स्थानीय तह)	जिल्ला स्वाथ्य ईकाई कार्यालय

५	जिल्ला स्थित खोज तथा उद्धार टिमलाई परिचालन गर्ने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	सुरक्षा तह, रेडक्रस र तालिम प्राप्त अन्य जनशक्ति
६	जिल्ला स्थित वन्दोवस्तीका सामाग्री तयारी अवस्थामा राख्ने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	सुरक्षा तह, रेडक्रस र तालिम प्राप्त अन्य जनशक्ति

विपद् पश्चात गर्ने क्रियाकलाप

सि.नं	क्रियाकलाप	जिम्मेवार तह	सहयोग गर्ने सम्भावित तह
१	प्रभावित क्षेत्रको तथ्याकं संकलन गर्ने	स्थानीय तह, नेपाल प्रहरी	सरोकारवाला निकायहरु
२	अवस्था पहिचान गर्ने सो अनुरुप व्यवस्थापन प्रक्रिया संचालन गर्ने	स्थानीय तह, नेपाल प्रहरी	गै.स.स.हरु
३	विपद् प्रभावित परिवारलाई सुरक्षित स्थानमा राख्ने	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	स्थानीय तह, सुरक्षा निकायहरु
४	प्रभावित परिवारलाई आवश्यक राहात सामाग्री उपलब्ध गराउने	रेडक्रस	स्थानीय तह, विकास साझेदारहरु
५	प्रभावित परिवारको वास्तविक तथ्यांक संकलन गरि पुनः निमार्ण र पुन: स्थापनाको कार्यलाई संचालन गर्न पहल गर्ने ।	स्थानीय तह	विकास साझेदार
६	महिला, आर्थिक स्थिति कमजोर भएका वाल वालिका, जेष्ठ नागरिक, अपांगता भएका व्यक्तिहरुलाई प्राथमिकतामा राखी गाँस, वास र कपास, तथा वालवालिकाहरुको आधारभूत शिक्षाको व्यवस्था गर्ने	स्थानीय तह, शिक्षा विकास तथा समन्वय एकाई	विकास साझेदार
७	दिर्घकालिन रुपमा विपद्लाई न्यूनिकरणका गर्न वृक्षारोणजस्ता कृयाकलापहरु संचालन गर्ने ।	स्थानीय तह, डिभिजन वन कार्यालय	गै.स.स.हरु
८	विपद् पश्चात जेष्ठ नागरिक, दिर्धरोगी लाई तत्काल औषधि उपचारको व्यवस्थापन गर्ने	स्थानीय तह, स्वास्थ्य कार्यालय, जिल्ला अस्पताल	गै.स.स.हरु

४. समस्याहरुः

- जिल्लाको अधिकांश भू–भागमा मनसुनको समयमा यातायात संचालनमा कठिनाई हुने हुँदा आवागमनमा समस्या हुने ।
- जनचेतनाको कमी ।
- खोज तथा उद्घार कार्यका प्रयोग हुने उपकरण तथा सामग्रीको कमी हुनु ।
- कच्ची सडक/वाटाहरुमा वाढीका कारण कटान हुने खतरा ।
- मनसुन सुरु हुनु पूर्व नै स्थानीय तहका सडक संचालनलाई मर्मत संभार गर्न नसकिनु ।
- उपरोक्त समस्याहरुका वीच पनि आपतकालिन उद्धार तथा राहात व्यवस्थापनलाई उच्च प्राथमिकतामा राखी समन्वयात्मक ढंगले मानवीय सेवा कार्यलाई सम्बोधन गरिने छ ।

१०. हनुमानध्वज गुल्म वैतडीमा तालिम प्राप्त जनशक्तिहरुको विवरण

सि .नं.	बिवरण	उपलव्ध संख्या
१	बिपद व्यवस्थापन तालिम प्राप्त (बिशेष तालिम प्राप्त)	१९ जना
२	बिपद व्यवस्थापन तालिम प्राप्त (सामान्य तालिम प्राप्त)	१६३ जना

११. जिल्ला प्रहरी कार्यालय, वैतडीमा तालिम प्राप्त जनशत्तिहरुको विवरण

सि .नं.	**बिवरण**	**उपलब्ध संख्या**
१	बिपद व्यवस्थापन तालिम प्राप्त (बिशेष तालिम प्राप्त)	० जना
२	बिपद व्यवस्थापन तालिम प्राप्त (सामान्य तालिम प्राप्त)	१७४ जना

१२. शसस्त्र प्रहरी बल नेपाल नं. ५१ गुल्म वैतडीमा तालिम प्राप्त जनशक्तिहरुको विवरण

सि.नं.	**बिवरण**	**उपलब्ध संख्या**
१	बिपद व्यवस्थापन तालिम प्राप्त (बिशेष तालिम प्राप्त)	८ जना
२	बिपद व्यवस्थापन तालिम प्राप्त (सामान्य तालिम प्राप्त)	७८ जना

१३.हाल कायम रहेका स्थानीय तहका प्रमुख तथा उप–प्रमुखहरुको सम्पर्क सुची

क्रस.	**नाम**	**कार्यालय**	**पद**	**मोवाइल नं.**
१	पुष्कर राज जोशी	दशरथचन्द न.पा.	नगर प्रमुख	९८४८७१३८०६
	कौशिला चन्द	दशरथचन्द न.पा.	नगर उप–प्रमुख	९८६४३११३६२
२	गौरी सिह रावल	पाटन न.पा.	नगर प्रमुख	९८६५८७२६४४
	कमल सिह बोहरा	पाटन न.पा.	नगर उप–प्रमुख	९८४८८९०५२५
३	भीम बहादुर चन्द	मेलौली न.पा.	नगर प्रमुख	९८४८८९१५४०
	पार्वती बोहरा बिष्ट	मेलौली न.पा.	नगर उप–प्रमुख	९८४८८९८०१२
४	दिपक बहादुर बम	पुरचौडी न.पा.	नगर प्रमुख	९८४८९७३४८८
	मिना धानुक	पुरचौडी न.पा.	नगर उप–प्रमुख	९८६५८०२९४७
५	चक्र बहादुर कार्की	दोगडाकेडार गा.पा.	अध्यक्ष	९८४८७९३७२१
	पार्वती कार्की	दोगडाकेडार गा.पा.	उपाध्यक्ष	९८४८७१३५३७
६	सन्तोष जोशी	डिलाशैनि गा.पा.	अध्यक्ष	९८५११६८५५०

क्रस.	नाम	कार्यालय	पद	मोवाइल नं.
	भगिरथ बोहरा	डिलाशैनी गा.पा.	उपाध्यक्ष	९८४८८१०८६०
७	गोरख बहादुर चन्द	पञ्चेश्वर गा.पा.	अध्यक्ष	९८६८७७२९४९, ९७४९५०१७९३
	विना भट्ट	पञ्चेश्वर गा.पा.	उपाध्यक्ष	९७४९०९७४२८
८	कर्ण सिंह साउद	शिवनाथ गा.पा.	अध्यक्ष	९८५११९६२२६
	सकुन्तला साउद	शिवनाथ गा.पा.	उपाध्यक्ष	९८६८०२६१६०
९	हरि सिह धामी	सिगास गा.पा.	अध्यक्ष	९८५८७३६९७९
	धाना धामी	सिगास गा पा.	उपाध्यक्ष	९८४४१८०९१९
१०	अमर बहादुर कुवर	सुर्नया गा.पा.	अध्यक्ष	९८४८८३५०७२
	मन्जु महरा बोहरा	सुर्नया गा.पा.	उपाध्यक्ष	९७४२३७६३५२

१४. मानवीय सहायतामा संलग्न जिल्ला स्थित सरकारी तथा गैरसरकारी साझेदार निकायको सूची

क्र स.	संस्थाको नाम	बिषयगत कार्यक्षेत्र	सम्पर्क ब्यक्ति	सम्पर्क नं, इमेल, मोबाईल
१	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	समन्वय खोज तथा उद्धार	सुरेश पन्थी	०९५–५२०१३३, ०९५–५२०२३३ ९८५८७०७७७७
२	जिल्ला समन्वय समिति/प्रत्येक स्थानीय तहहरु	समन्वय, पुनःनिर्माण, पुनःस्थापना	खगेन्द्र सिह धामी, प्रमुख समन्व का लागि (जि.स.स.)	०९५–५२०१४४, ९८४८७१७२२४, ०९५–५२०२१२
३	हनुमानध्वज गुल्म	खोज तथा उद्धार	खिल बहादुर राना	०९५–५२०१०५,
४	जिल्ला प्रहरी कार्यालय	खोज तथा उद्धार, सुरक्षा	रमेश बहादुर पाल	९८५८७०५५५५ ०९५५२०१०१
५	सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल,गुल्म नं ५१	खोज तथा उद्धार	गणेश बहादुर शाह	९८५१२७२०५२, ०९५५२०१६३
६	डिभिजन बन कार्यालय	आपतकालिन आवास तथा गैर खाद्य	भिम प्रशाद कडेल	०९५–५२०१५२, ९८५८७५११५२
७	स्वास्थ्य कार्यालय	आपतकालिन स्वास्थ्य तथा पोषण	योगेश प्रसाद भट्ट,	०९५–५२०१५१, ९८५८७७६६६४,
८	जिल्ला अस्पताल	आपतकालिन स्वास्थ्य तथा पोषण	डा. दिपेस श्रेष्ठ	९८५८७७५०३१

क्र स.	संस्थाको नाम	बिषयगत कार्यक्षेत्र	सम्पर्क ब्यक्ति	सम्पर्क नं, इमेल, मोबाईल
९	कृषि ज्ञान केन्द्र	खाद्यान्न जिविकोपार्जन		०९५–५२०१५४, ९८५८७५११५४
१०	शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ	आपतकालिन शिक्षा	नरेन्द्र प्रसाद अवस्थी	०९५–५२०३९९
११	खानेपानी तथा सरसफाइ डिभिजन कार्यालय नं १	खानेपानी सरसफाई	कृष्ण बहादुर बोकटी	०९५–५२०१५०
१२	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	आवास तथा गैरखाद्य सामग्री	भीम दत पाण्डेय, रमेश सिंह भण्डारी	०९५–५२०३५६, ९८४७५६६२१०, ९८४८८४५३०५
१३	नेपाल पत्रकार महासंघ	खोज, प्रचारप्रसार	नरी बडु	९८४८८६०१२३, ९८४८९०३४२९
१४	सयुक्त राष्ट्र जनसंख्या कोष **(UNFPA)**	संरक्षण, किशोरकिशोरी प्रजनन् स्वास्थ्य अधिकार	गणेश शाही	९८५८७५२०८९, ०९५–५२०५४५, ९८०१२४७८६४
१५	महिला सुरक्षित आवास गृह सेफ) (हाउस	संरक्षण, महिला किशोरकिशोरी प्रजनन् स्वास्थ्य अधिकार	डम्मरी भट्ट	९८४८८०१६०५
१६	नेपाल टेलिकम	सूचना तथा संचार	बिक्रम राम टमाटा	०९५–५२०१२२, ९८५८४२२२२१
१७	साडा, बैतडी	स्वास्थ्य पोषण तथा खाद्य सुरक्षा	कृष्ण सिह ठगुन्ना, दिनेश सिह कठायत	०९५–५२०३९५, ९८५११२१०६१, ९८४८८००६०३
१८	रुडेस बैतडी	खानेपानी तथा सरसफाई	गोविन्द राज जोशी	९८४८८३६४९९
१९	विश्व खाद्य कार्यक्रम	खाद्य, पोषण	विनोद भट्ट	९८४१७९५९३१
२०	पूर्वाधार विकास कार्यालय	पूर्वाधार निर्माण	राम चन्द्र खत्री	०९५–५२००६२
२१	सहरी विकास तथा भवन डिभिजन कार्यालय	पूर्वाधार निर्माण	लाल बहादुर विष्ट	०९५–५२०१४५
२२	बृहत जलाधार व्यवस्थापन केन्द्र महाकाली पाटन	महाकाली जलाधार क्षेत्र व्यवस्थापन	दामोदर ऐर	०९५–४००००४, ९८६४४७८००७
२३	उद्योग वाणिज्य संघ	खाद्य व्यवस्थापन	नरबहादुर चन्द	०९५–५२०२३२

क्र स.	संस्थाको नाम	बिषयगत कार्यक्षेत्र	सम्पर्क ब्यक्ति	सम्पर्क नं, इमेल, मोबाईल
२४	गैर सरकारी संस्था महासंघ	समन्वय तथा सहकार्य	गोविन्द राज जोशी, पदम राज अवस्थी	९८४८८३६४९९
२५	सामाजिक विकास कार्यालय	संरक्षण	शंकर दत्त जोशी	९८६५९०८६४०

१५. वैतडी जिल्लाको मनसुन पुर्वतयारी/उद्धारका लागी उपलव्ध स्रोत साधनहरुको विवरण

सि.नं.	राहत सामग्री तथा उपकरणको नाम	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, बैतडी	जिल्ला प्रहरी कार्यालय बैतडी	सश्त्र प्रहरी बल नं ५१ गुल्म	हनुमान ध्वज गुल्म	दशरथचन्द नगरपालिका	पाटन नगरपालिका	पुर्चौडी नगरपालिका	मेलौली नगरपालिका	शिवनाथ गाउपालिका	पंचेश्वर गाउपालिका	दोगडा केदार गाउपालिका	डिलासैनी गाउपालिका	सुर्नया गाउपालिका	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, बैतडी	जम्मा
१	हसिया		१४		१											१५
२	नाईइलन डोरी(रोल)		१२	१०	३	५	३				१०					४३
३	चाइनिजरोप				१											१
४	हेन्ड माईक	१	४		१		२									७
५	कटन डोरी मिटर,१४०	१														१
६	म्याट्रेस				२											२
७	जेनरेटर	१														१
८	Frist Aid किट बक्स	३	३				५				१					१२
९	पूली	१														१
१०	रेसिपोकेटिग स	१														१
१२	बोल्ड कटर/फलाम काटने	१			१											१
१३	चेन स पेट्रोल	१		१	१											२
१४	वाकीटकी, बेस सेट	१														१
१५	वाकीटकी, हेन्ड सेट	२														२
१६	सेफ्टी बेलट	१														१
१७	माउनटेनिग रोप			२												२

सि.नं.	राहत सामग्री तथा उपकरणको नाम	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, बैतडी	जिल्ला प्रहरी कार्यालय बैतडी	सस्त्र प्रहरी बल नं न ५१ गुल्म	हनुमान ध्वज गुल्म	दशरथचन्द नगरपालिका	पाटन नगरपालिका	पुर्चौडी नगरपालिका	मेलौली नगरपालिका	शिवनाथ गाउपालिका	पंचेश्वर गाउपालिका	दोगडा केदार गाउपालिका	डिलासैनी गाउपालिका	सुर्नया गाउपालिका	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, बैतडी	जम्मा
१८	हेल्मेट फोरमाउनटेनिग रेस्कुय			२												२
१९	Shovel			२	१५											२
२०	Screw lock Carbineer			३	५											३
२१	Ascender			१												१
२२	Autolock carabineer			३												३
२३	Figure and Descender			२												२
२४	Self Breaking			२												२
२५	Hand Lamp			२												२
२६	Prussice Rrpe Loopedling			२												२
२७	Sit harness			५	३											५
२८	Pully Single			२												२
२९	प्रशिक कोड				१०											१०
३०	प्याडल				४											४
३१	वाटर हेल्मेट				६											६
३२	लाइफ लाईन रोप [१००मिटर]				१											१
३३	थ्रो ब्याग			५	५											९
३४	सिट हार्नेस				३											३
३५	रेस्कु ब्यागबोर्ड				१											१
३६	बोडी हार्नेस				३											२
३७	डायनामिक रोप				१											१
३८	स्टातिक रोप				२											२
३९	गिरि गिरि				१											१
४०	सेल्फब्रेकिग डिसेनडर				१											१
४१	डबल रेस्क्यु पुल्ली				३											३

सि.नं.	राहत सामग्री तथा उपकरणको नाम	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, बैतडी	जिल्ला प्रहरी कार्यालय बैतडी	सश्त्र प्रहरी बल नं ५१ गुल्म	हनुमान ध्वज गुल्म	दशरथचन्द नगरपालिका	पाटन नगरपालिका	पुर्चौडी नगरपालिका	मेलौली नगरपालिका	शिवनाथ गाउपालिका	पंचेश्वर गाउपालिका	दोगडा केदार गाउपालिका	डिलासैनी गाउपालिका	सुर्नया गाउपालिका	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, बैतडी	जम्मा
४२	लाइफ बोई			२	१											३
४३	कम्बल				२											२
४४	साइरन	१														१
४५	चाइनिज लाइट	२														२
४६	छाता				२											२
४७	सिडी/भर्याङ	१			१											१
४८	फरुवा		२३	१५	१५	३										४६
४९	गैटी [पिक]		२९	१५	१५	४	१									५५
५०	बेल्चा		२४		१५	४										२८
५१	ट्युब	१	६		८						२					१७
५२	बालटिन[फलाम]				२											२
५३	बन्चरो		१५	२	२											१८
५४	गल, सब्बल	२	२३	४	२	६	३									४०
५५	पानी बुट, गम बूट	१	१४	२३	२०											५७
५६	पाल	१५														१५
५७	लाईफ ज्याकेट/ एप्रोन		३८	३५	२५	१२					८					१२३
५८	त्रीपाल		१०			३										१३
५९	फायर प्रुफ सुट		११		२											११
६०	हेड लाईट	३	११	१५	१५											४६
६१	टर्च		११		१		४									१७
६२	वाटर बोतल			१०	१४											२४
६३	हाते आरी		५								१					७

सि.नं.	राहत सामग्री तथा उपकरणको नाम	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, बैतडी	जिल्ला प्रहरी कार्यालय बैतडी	सशस्त्र प्रहरी बल नं ५१ गुल्म	हनुमान ध्वज गुल्म	दशरथचन्द नगरपालिका	पाटन नगरपालिका	पुर्चौडी नगरपालिका	मेलौली नगरपालिका	शिवनाथ गाउपालिका	पंचेश्वर गाउपालिका	दोगडा केदार गाउपालिका	डिलासैनी गाउपालिका	सुर्नया गाउपालिका	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, बैतडी	जम्मा
६४	स्टेचर	१	३७	४	२					५						४८
६५	Fire Extinguisher - 4kg/6kg		६	४	४											१०
६६	Back Pack Pump(21)				२											२
६७	हेल्मेट	२०	२३	४५	२०	१२	२				१२					१३४
६८	फरमेन टेन्ट		७													७
६९	फायर स्वाटर	५	४	४	५											१८
७०	फायर रेक	५														५
७१	फायर एक्स होइ	२														२
७२	फायर रेक होइ	६														६
७३	रेगुलेटर										२					२
७४	जुमर				२											२
७५	पट्टी										५०					५०
७६	गलोभ्ज पेयर			२५	२५						६					४४
७७	नी स्पोटर										५					५
७८	क्याराबिना			५												१८
७९	अक्सिजन ग्यास सेट										१					१
८०	डेन्जर कटन										२					२
८१	रेनकोट										५					५
८२	हेड टर्च				१५											१३
८३	फेस मास्क															१३
८४	फायर बूट															१३
८५	सौकस पेयर															१३
८६	सौकस															९
८७	साबेल /बेल्चा			१५	१५	४	५									३६

सि.नं.	राहत सामग्री तथा उपकरणको नाम	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, बैतडी	जिल्ला प्रहरी कार्यालय बैतडी	सशस्त्र प्रहरी बल नं ५१ गुल्म	हनुमान ध्वज गुल्म	दशरथचन्द नगरपालिका	पाटन नगरपालिका	पुर्चौडी नगरपालिका	मेलौली नगरपालिका	शिवनाथ गाउपालिका	पंचेश्वर गाउपालिका	दोगडा केदार गाउपालिका	डिलासैनी गाउपालिका	सुर्नया गाउपालिका	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, बैतडी	जम्मा
८८	त्रिपाल									१२						१४
८९	सिटटि										६					८
९०	झोला										१					१
९१	हेगजा बिलेड										१					१
९२	ज्याकेट				२						२०					२०
९३	जम्प सुट	१३		१०												२३
९४	हेल्मेट फोर माउनटेन् रेस्कु			२												२
९५	Full Body Harness			३	३											३
९६	सर्च लाईट			१	१											१
९७	लेडर			१	१											१
९८	हाईड्रलोक जेक			१	१											१
९९	गेस मास्क			५	५											५
१००	मेगाफोन			१	१											१
१०१	फायर ब्लंकेट			१	१											१
१०२	हेल्मेट विद भिजर			१०	१०											१०
१०३	रेस्कुरोप १०० मिटर			१	१											१

बैतडी जिल्ला अर्न्तगत रहेका एम्बुलेन्सहरुको विवरण

स्थानीयतहको नाम	एम्बुलेन्ससंचालन गर्ने संस्थाको नाम	एम्बुलेन्स रहनेस्थान	एम्बुलेन्सको प्रकार	चालकको नाम	सम्पर्कनम्बर
दशरथचन्दन गरपालिका	जिल्ला अस्पताल बैतडी	जिल्ला अस्पताल बैतडी	Type C	हरिश मार्कन्ड	9812720558
दशरथचन्द नगरपालिका	जिल्ला अस्पताल बैतडी	जिल्ला अस्पताल बैतडी	Type C	कृष्ण देव भट्ट	9848876222
दशरथचन्द नगरपालिका	थालिगाडा स्वास्थ्य चौकी	थालिगाडा स्वास्थ्य चौकी	Type C	मोहन नाथ	9865844669
दशरथचन्द नगरपालिका	देहिमाडौँ स्वास्थ्य चौकी	देहिमाडौँ स्वास्थ्य चौकी	Type C	बिरेन्द्र बोहरा	9848707457
दशरथचन्द नगरपालिका	दशरथचन्द स्मृति प्रतिष्ठान	द.न.पा.-५,सुन्दरखाली	Type C	प्रकास भट्ट	9864757781
पाटन नगरपालिका	प्रा.स्वा. केन्द्रपाटन	प्रा.स्वा. केन्द्र पाटन	Type C	भुवन भण्डारी	9860035651
मेलौली नगरपालिका	मेलौली नगरपालिका	मेलौली नगरपालिका परिसर	Type C	गणेश सिंह नेगी	9865954209
पुर्चौडी नगरपालिका	पुर्चौडी नगरपालिका	पुर्चौडी नगरपालिका, हाट			
डिलाशैनी गाउँपालिका	डिलाशैनी गाउपालिका	डिलाशैनी गाउपालिका	Type B	महेश बोहरा	9868752723
दोगाडाकेदार गाउँपालिका	दोगाडाकेदार गाउँपालिका	खोच लेकबजार	Type C	गगन सिंह कार्की	9864802342
पंचेश्वर गाउँपालिका	पंचेश्वर गाउँपालिका	कुलाउ स्वास्थ्य चौकी	Type B	राजेश शाह	9841717700
शिवनाथ गाउँपालिका	शिवनाथ गाउँपलिका	स्वास्थ्य चौकी	Type B	धनविरसिंह धनाडी	9841717700

निर्माण व्यवसायी संघ, बैतडी अन्तर्गत रहेका खोज तथा उद्धार सामग्रीको विवरण

निर्माण व्यवसायी संघ, बैतडीका सम्पर्क व्यक्ती : बिकाश चन्द (महासचिव)				
सम्पर्क नं. : ९८५११६३९७५				
सस.नं.	निर्माण व्यवसायीको नाम, ठेगाना र सम्पर्क नं.	खोज तथा उद्धमर समर्ग्रीको विवरण	उपकरणको नं. र उपलब्ध हुने स्थान	चालकको नमम र मोबमइन नं.
१	ग्वालेक निर्माण सेवा प्रा.लि. द.न.पा.४ गोठालापानी सुरेश चन्द ९८०१३९३७१६	डोजर/स्काइभेटर	बा.३ ख १८१३ दशरथचन्द नगरपालीका	दिपक भट्ट ९८६५९०९२३४
२	ईन्द्र धनु निर्माण सेवा सुर्नया गाउपालीका हटैराज धन बहादुर चन्द ९८४८७७२१९५	स्कमइभेटर	बा ३ क २४० सुर्नया गाउपालीका	लक्ष्मण बोहरा ९८५११६३२८५
३	बिग बि एण्ड कम्पनी द.न.पा.४ गढी बिकाश चन्द ९८५११६३९७५	डोजर	से १ क ११७१ दशरथचन्द नगरपालीका	बिरेन्द्र धामी ९८५८७८११७१
४	रोयल निर्माण सेवा द.न.पा.१ गुरुखोला नन्द राज भट्ट ९८४८८४५३०६	डोजर	से १ क ३९४ सतबाझ मुस्याचौर द.न.पा.	लोके धामी ९८६५६५३०५२
५	रोयल निर्माण सेवा द.न.पा.१ गुरुखोला नन्द राज भट्ट ९८४८८४५३०६	स्कमइभेटर	से १ क ८१४ सतबाझ मुस्याचौर द.न.पा.	पदम ऐर ९८६४७५६८५४
६	कैलाश कन्सट्रक्सन द.न.पा.५ मार्कडगाउ दान सिह रावल ९८४८८९०९८४	स्कमइभेटर	बा.२ ख ६४५८ पाटन नगरपालीका	राम बिष्ट ९८४३७७४५३७
७	कैलाश कन्सट्रक्सन द.न.पा.५ मार्कडगाउ दान सिह रावल ९८४८८९०९८४	डोजर	से.१ क ९७५ मेलौली नगरपालीका	लोकेन्द्र साउद
८	कुवर निर्माण सेवा पु.न.पा. कुवाकोट दमन कुवर ९८४८७५७५२८	डोजर	से.१क ४७३ पुरचौडी नगरपालीका	रमेश भण्डारी
९	प्रमोद कन्सट्रकसन पा.न.पा. बैतडी दिपेन्द्र चन्द ९८४८८०३१०२	स्कमइभेटर	से१ क ७१८ पाटन नगरपालीका	परमोद मगर ९८४५३३३५३४
१०	एस के निर्माण सेवा मदन मोहन बिष्ट ९८५१२३७९३३ पा.न.पा. बैतडी	स्कमइभेटर	बा २ क २०६५ पाटन नगरपालीका	प्रेम कार्की

जिल्ला प्रशासन कार्यालय
जिल्ला आपतकालीन कार्य सञ्चालन केन्द्र, बैतडी
District Emergency Operation Center, Baitadi
सम्पर्क नं. ०९५५२०५८३, ९८५८७८२०००
E-mail : deocbaitadi@gmail.com